

Nämndens årsberättelse 2023

Kultur- och fritidsnämnd

Innehållsförteckning

Nämndens årsberättelse 2023	1
Kultur- och fritidsnämnd	1
1 Verksamhetsberättelse.....	3
1.1 Ansvarsområde.....	3
1.2 Händelser av väsentlig betydelse	3
1.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	6
1.3.1 Ekonomisk analys	6
1.4 Förväntad utveckling	7
1.5 Måluppfyllelse	8
1.5.1 Malung-Sälen är en hållbar tillväxtkommun	8
1.5.2 Utveckling och långsiktig konkurrenskraft	9
1.5.3 Boende, besökare och företagare förverkligar sina livsdrömmar.....	10

1 Verksamhetsberättelse

Nämndens årsberättelse för 2023 är underlag till Malung-Sälens kommuns årsredovisning samtidigt som årsberättelsen är nämndens uppföljning av verksamhetsårets nämndplan och nämndens redogörelse av verksamhet, ekonomi och måluppfyllelse för året som gått. Redovisning av nämndens måluppfyllelse med kommentarer om nämndens bidrag till kommunfullmäktiges övergripande mål för att nå målbild 2023 lämnas. Nämndens ansvarsområde i enlighet med nämndplanen, årets väsentliga händelser och verksamhet samt förväntad utveckling beskrivs. Ekonomiskt utfall för nämnden finns i driftredovisningen och kommentar till avvikelser lämnas. Redogörelse för årets investeringsverksamhet lämnas.

1.1 Ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för och fullgör kommunens uppgifter inom kultur-, biblioteks- och fritidsområdet. Nämnden ansvarar för den verksamhet som bedrivs men ansvarar inte för drift och skötsel av lokaler eller anläggningar.

Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde omfattar:

- biblioteksservice utifrån bibliotekslagen
- allmänkulturell verksamhet
- kulturskola
- öppna ungdomsverksamheten, fritidsgårdarna
- fritidsverksamhet
- folkhälsa
- visstidsuthyrning samt bokning av kommunens lokaler och anläggningar till föreningar och allmänheten för kultur-, idrotts- och fritidsändamål
- försäljning av spårkort och gymkort
- dialogen med föreningar och samarbetsorganisationer inom nämndens ansvarsområde
- fördelning av föreningsbidrag och bidrag till studieförbunden
- utdelning av kommunens kulturpris och idrottspris
- kommunens konstsamling
- anordna kommunens officiella Nationaldagsfirande
- årligen uppmärksamma nya svenska medborgare i kommunen

1.2 Händelser av väsentlig betydelse

Under 2023 har förvaltningens arbete ständigt syftat till att förbättra förutsättningarna för en bra fritid för kommunens medborgare. Barn, unga och äldre står i fokus.

Kulturskolan

Kulturskolans arbete med att möta målgrupper fortsätter outtröttligt. Det arbetet kan inte ses som ett projekt utan fortsätter som stadigvarande verksamhet, då det alltid finns barn och ungdomar som har sämre förutsättningar för kulturellt utövande.

Kulturskolan har startat ämnet Bugg under 2023. Bakgrunden till detta är att Malung är dansens Mecka i Sverige med ett av landets största evenemang inom bugg och foxtrot. Det är kulturhistoria och för att bevara den måste det finnas en möjlighet att lära sig att dansa. Under året har 70 personer börjat någon kurs av dessa kurser, och de flesta är kvar. Varje termin ökar antalet bugg elever.

Ett annat ämne som startade under 2023 var Musiksafari för barn i åldrarna 3-5 år. Ämnet

startades för att tidigt kunna utvecklas musikaliskt, språkligt och motoriskt på ett kreativt sätt, samtidigt som de tränar sina sinnen och koncentration.

En av kulturskolans utmaningar är att det idag finns kö till verksamheten för att många barn vill delta. Arbetet pågår ständigt för att effektivisera och kunna erbjuda fler barn plats på kulturskolan.

Varje år genomförs en dansshow på Orrskogen då alla dansgrupper på kulturskolan visar upp vad de lärt sig under året. Showen har under några år haft vikande besöksiffror. Förvaltningen beslutade att inte ta någon entréavgift. De besökare som ville fick swisha valfri summa till ett karmakonto. Intäkten blev 5000 kr lägre jämfört med ett vanligt år men besöksantalet var stort. Parkeringen var fylld av EPA-traktorer och det blev lapp på luckan (fullsatt) vid första föreställningen. Många besöksgrupper som vanligtvis inte kommer dök upp till allas glädje. Dag nummer två togs fler stolar fram. Succén var given.

Kultur- och fritid sökte under 2023 medel till Skapande skola och beviljades 300 000 kr. Hösten 2023 påbörjades arbetet med att barnen i kommunen får möta olika kulturaktörer.

Fritid

Under 2023 har produktionen av simhallen pågått. Simhallen är en stor satsning på folkhälsa i kommunen och alla väntar spánt på att den ska stå klar. Förvaltningen har arbetat nära med kommunens kommunikatör för att vara så transparenta som möjligt.

Under året har förvaltningen i samarbete med Håll Sverige rent gjorts skräpmätningar runt våra vandringsleder. Detta för att inventera skräp i naturen och i förlängningen arbeta för mindre skräp.

Under året har en rad aktiviteter genomförts för att inspirera till ökad fysisk aktivitet bland invånarna. Aktivitet i park genomfördes för tredje året i rad, och är ett uppskattat inslag under sommaren. Under 2023 utökades det med kommunvandringar. Det genomfördes två stycken vandringar, en vid Haftahedarna i Ytermalung och en vid Tisjön i Lima. Det kom fler än förväntat och blev mycket lyckat, dock behöver sträckan på vandringen kortas ner till år 2024.

Under året beslutades om en fast tid för allmänhetens skridskoåkning i ishallen. Detta för att fler ska hitta till ishallen. Precis innan jul anordnades ett skridskodisco för barn och ungdomar. Det blev en succé och över 400 personer kom. Inför discot genomfördes en insamling av skridskor och hjälmar. Dessa lånades ut under kvällen till de barn och ungdomar som själva inte har utrustning. Efter kvällen beslutade förvaltningen att detta evenemang kommer att återkomma till ishallen och att ett skåp ska ställas ut i ishallen så att de som behöver låna skridskor kan göra det, för att öka tillgängligheten.

Under några år, har förvaltningen haft ett ärende gällande bullerstörning i Sälen. Under året har detta löst sig genom att man flyttat arenan för skateboard närmre skolan. Området asfalterades och avgränsas med staket.

Förvaltningen genomförde intensivsimskola på Bullsjön under en vecka på sommaren. Nästan 60 barn kom till simskolan. Man kan konstatera att det finns många barn som inte har tillräcklig kunskap och att det kommer bli en utmaning, att tillgodose all den simundervisning som krävs när simhallen öppnar.

Bokbuss

Bokbussen har under 2023 kört 16 turer. En tur söderut och en tur norrut per månad. Bokbussen har även använts vid evenemang, så som nationaldagsfirandet och skridskodiscot.

Allmäncultur

Kommunen har haft ett stort projekt tillsammans med Regionen under juni månad. Flera av de stora musikinstitutionerna var på plats och höll konserter, från Sörsjön i norr till Tyngsjö i söder. Under veckan hölls även möte mellan institutionerna och företrädare från de politiska partierna.

Under hösten tilldelades kommunen ett konstprojekt som ska genomföras tillsammans med Regionen. Temat blir Ull och en konstnär ska involveras i projektet under 2024.

Slutet av 2023 genomfördes en föreläsning om flottning på Malungs bibliotek, det blev en succé, och lapp på luckan (fullsatt) 45 minuter innan föredraget startade. Beslut fattades då att genomföra föredraget vid fler tillfällen och på fler platser i kommunen.

Kommunen beslutade om att inrätta ett kulturresevat i Jägra. Detta för att skydda skvaltkvarnarna för framtiden. Länsstyrelsen har tillsammans med föreningen rustat upp dessa, och för att bevara kulturarvet.

Bibliotek

Under hösten beslutades besparingar inom kommunen som medför personalneddragning. Det kommer att påverka bibliotekets verksamhet. Planering påbörjades under 2023 och fortsätter in i 2024 tills dess att personalen slutar. Detta kommer påverka bibliotekets tillgänglighet.

Dalabiblioteket infördes under 2023 och fungerar bra, detta har medfört en utökning av titlar för medborgarna.

Ungdomsrummet i biblioteket blev näst intill färdigställt under 2023. Nu behöver rummet fyllas med aktivitet och ungdomar.

Fritidsgårdarna

Under året har man satsat på att nå de äldre ungdomarna, vilket är en utmaning. Prioriteringen har gjort att fjärdeklassarna inte fått plats på fritidsgårdarna.

Under hösten genomfördes ett studiebesök i Örebro för att titta på hur de arbetar med eget skapande, teknik för att öka kunskap och möjligheterna för barn och ungdomar att lära sig mer om detta. Arbetet med att få till en verkstad har pågått under 2023 och kommer att fortsätta in i 2024.

Fritidsgårdarna samarbetar med IOGT NTO. Föreningen har fått projektmedel beviljat om 314 000 kronor under 2022 och som har använts till ungdomar i kommunen under 2023 för att skapa en meningsfull fritid utan droger.

Centralskolan har flaggat för att barnen inte mår bra och att en handlingsplan behöver utformas. Dialog har skett med eleverna, föräldrar, RF-SISU Dalarna och Generation PEP för att åstadkomma förändring som gör skillnad.

Förvaltningen har arbetat med Bygruppen och Olnispa för att tillskapa en god kommunikation runt och i den nya lekplatsen i Sälen, Gustav vasa park. Lekparken färdigställs under 2024.

Regionen arbetar med ett Lär-projekt som heter, Dalarna har inte råd med fattigdom. Det syftar till att skapa mer kunskap och förståelse för hur man kan arbeta för att medborgarna ska ha goda förutsättningar till ett bra liv.

1.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

1.3.1 Ekonomisk analys

1.3.1.1 Driftredovisning

(tkr)	Bokslut 2023	Budget 2023	Årsavvikelse	Bokslut 2022
Intäkter	5 135	3 601	1 534	4 358
Personalkostnader	- 13 243	- 12 337	- 906	- 12 268
Övriga kostnader	- 20 078	- 19 769	- 308	- 19 503
Netto	- 28 186	- 28 505	319	- 27 412

Intäkterna är högre än budget och det beror till stora delar på att förvaltningen tilldelats mer bidrag än förväntat, bland annat från Kulturrådet. I och med detta har antalet aktiviteter ökat som medför ökade kostnader.

På grund av ändrat arvodesreglemente från första januari 2023 ökade kostnaderna för politiken. Förvaltningen genomförde simskola. Förutsättningen var att intäkter och kostnader skulle hamna på samma nivå. Dock var intresset högre för simskolan än förväntat så förvaltningen gjorde ett litet plus.

Dalabiblioteken har ökat kostnaderna under året och kommer även att framgent vara dyrare än tidigare. Detta har tagits med i arbetet med budget 2024.

Fritid har en reserv då det kan uppstå höga kostnader om något går sönder. Under 2023 behövdes inte några medel för större reparationer.

1.3.1.2 Investeringsredovisning

- Under 2023 har inte Kultur- och fritid haft några investeringar.
- Under 2024 finns 2 miljoner avsatta för att köpa inventarier till simhallen.
- Under 2025 behöver kommunen investera i en ny sarg till ishallen.
- Skyttehallen planeras bli hemvist för kommunens föreningar. Lokalen ska även kunna användas av kommunen. Service- och teknik arbetar med att ta fram investeringskostnader.
- Kulturskolans lokaler är inte anpassade efter verksamheten och förvaltningen föreslår en flytt till Krabban, lokalen bakom Lillmons gamla skola. Nuvarande lokals avtal går ut årsskiftet 2025-2026 och är kostsamt för verksamheten.

1.4 Förväntad utveckling

- Fortsatt utveckling av Sportfältet i Malung och även aktivitetsfältet i Lima.
- Simhallsprojektet är inne i en fas av byggnation och förväntas vara färdig sommaren 2024. Därefter startar arbetet med att öppna simhallen under hösten.
- Under 2024 går avtalet om driften av ishallen med MIF ut och behöver omförhandlas alternativt tas driften tillbaka till fritidsavdelningen.
- Fortsatt arbete för att skapa en plats där föreningslivet kan vistas, och verka i symbios med kommunen.
- Bokbussen kommer inte att ha någon finansiering för det uppdrag som var tänkt från början, dvs fyra körturer per vecka. Under 2024 kommer bussen köras 16 tillfällen under lördagar för att upprätta någon form av kontinuitet. Under 2024 kommer inte bokbussen besöka förskolan.
- Under 2023 beslutade kommunen att varsla personal. Inom bibliotek med 33%. Detta medför att öppettiderna kommer att förändras och att servicenivån kommer att sjunka.
- Arbetet med att finna nya lokaler för kulturskolan fortsätter. Kulturskolan bedrivs i ombyggda lägenheter och det fungerar inte utifrån den ljudbild som skapas. Det är ett arbetsmiljöproblem.
- Ishallens sarg är utdömd och ishockeyförbundet har givit kommunen tre år på sig för att byta sargen. Sargen byts under 2025.
- Meröppet infördes på biblioteket i Malung februari 2023. Meröppet innebär att biblioteksbesökarna kan nyttja biblioteket när det är stängt. De behöver anmäla sig, skriva på ett avtal och köpa en tagg. I framtiden bör även Sälens bibliotek utredas huruvida det är möjligt att ha Meröppet även där.
- En utmaning för många verksamheter är de ny LAS reglerna som trädde i kraft oktober 2022, vilket innebär att timanställda betydligt snabbare ska erbjudas en fast anställning. Detta innebär att verksamheterna behöver planera på ett annat sätt.
- Heltid som norm inom kommunals avtalsområde är en annan utmaning fram för allt inom fritidsgårds verksamheten där öppettiderna är några få timmar om dagen och flera personer behövs under just den tiden, men deras arbetskraft behövs inte övrig tid. Förvaltningen arbetar vidare med att samarbeta med andra förvaltningar för att finna kreativa lösningar så att medarbetare ska få arbeta 100 % och att fritidsgårdarna kan bedriva sin verksamhet så effektivt som möjligt.
- Lagstiftningen runt skolbibliotek kommer att förändras från 2025. Kravet på kommunen kommer att öka. Det innebär att alla skolor ska ha bemannade bibliotek. Idag har vi ett flertal skolor (Sälens skola, Lillmons skola, och Blomsterbäcksskolan) som inte har något eget bibliotek, utan de gör klassbesök på folkbiblioteket. Malungsfors och Rörbäcksnäs skola har egna bibliotek men ingen bibliotekarietid. Regeringen har aviserat att det kommer stadsbidrag i och med denna reform. Syftet är att öka barn och ungdomars intresse för att läsa.
- Svenskarnas ekonomi har försämrats avsevärt på grund av höjda räntor, ökade energipriser och den rusande inflationen. Detta innebär att många måste se över sina kostnader, och då kan barnen drabbas i stor utsträckning då risken är att familjerna prioriterar bort barnens fritidssysselsättning till förmån för elräkningar. Enligt

barnkonventionen har alla barn rätt till en aktiv fritid och förvaltningen behöver fundera på hur vi ska kunna arbeta kompensatoriskt så att alla barn har en meningsfull fritid. Ett sätt är att starta en fritidsbank där man kan låna begagnade idrottsmateriel helt kostnadsfritt. Arbetet med att finna en lösning på detta ska fortsätta.

1.5 Måluppfyllelse

1.5.1 Malung-Sälen är en hållbar tillväxtkommun

Beskrivning

Vi är en internationell destination med kända evenemang, och ett rikt kultur- och fritidsliv. Vi erbjuder bra kommunal service, ett varierat och attraktivt boende samt goda livsmiljöer.

Strategier

- Stabil ekonomi.
- Jämförelser med andra jämförbara kommuner.
- Ökat antal internationella besökare.
- Utveckla gränsöverskridande samarbete.
- God planberedskap.

Verksamhetsmål	Kommentar	Indikator	Mål	Utfall
Kommunfullmäktiges fastställda finansiella mål Beslutat av: KF	 Förvaltningen har följt budget.	Nämndens nettokostnad har ett utfall inom tilldelad ram, tkr Beslutat av: KF	28 505	28 186
Årlig gränsöverskridande utbyte kring bl. a. demokratifrågor, UF och kultur/fritid Beslutat av: KF	 Aktiviteterna är genomförda.	Delta i gränsöverskridande möten, samråd och projekt i länet och riket Beslutat av: Nämnd		Uppnått
Biblioteksverksamhet erbjuder service och tjänster som främjar läsning och information, upplysning, bildning och allmänkultur. Beslutat av: Nämnd	 Målet om besökare är inte nått under 2023, dock är aktivitetstillfällena för barn och unga uppnått.	KKIK: Lån från kommunala bibliotek, antal/inv Beslutat av: Nämnd	6,3	5,3
		KKIK: Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-20 år Beslutat av: Nämnd	20	20

Verksamhetsmål	Kommentar	Indikator	Mål	Utfall
		KKIK: Fysiska besök vid kommunala bibliotek, antal/inv Beslutat av: Nämnd	7	5 ■
God folkhälsa och mer aktiva invånare. Beslutat av: Nämnd	▬ Resultatet från RF-SISU kommer senare under året. Aktiviteterna som planerades är genomförda.	Antal föreningsaktiviteter som barn och ungdomar genomför som finns registrerade hos Riksidrottsförbundet (Rf) Beslutat av: Nämnd	37 000	▬
Kulturskolan och fritidsgårdarna erbjuder kommunens barn och unga en meningsfull fritid av hög kvalitet. Beslutat av: Nämnd	▬	Antal deltagartillfällen i fritidsgårdsverksamhet (ej unika individer) Beslutat av: Nämnd	12 000	8 784 ■
		Nöjda besökare med inflytande och delaktighet på fritidsgårdar, andel (%) Beslutat av: Nämnd	92 %	76,9 % ◆
		KKIK: Elever i musik- eller kulturskola, 6-19 år, andel (%) Beslutat av: Nämnd	18 %	24,2 % ●
		Elever med utländsk bakgrund i Kulturskolan Beslutat av: Nämnd	11 %	18 % ●

1.5.2 Utveckling och långsiktig konkurrenskraft

Beskrivning

Vi värnar det traditionella, och välkomnar utveckling. Vi har ett livskraftigt näringsliv som bidrar till bygdens utveckling och långsiktiga konkurrenskraft.

Strategier

- Samarbete mellan näringsliv och kommunförvaltning inom kompetensförsörjning.
- Ett utvecklat samspel skola – arbetsmarknad.
- Ett utbildningssystem som av arbetsmarknaden uppfattas stödja kompetensförsörjningen och

som ger den enskilda möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden eller läsa vidare.

Verksamhetsmål	Kommentar	Indikator	Mål	Utfall
Tillgång till arbetskraft med relevant kompetens Beslutat av: KF		Sjukfrånvaro minskande mot föregående år Beslutat av: KS	Minskan de	3,8

1.5.3 Boende, besökare och företagare förverkligar sina livsdrömmar

Beskrivning

Hos oss kan boende, besökare och företagare förverkliga sina livsdrömmar.

Vi uppmuntrar till dialog och ett gott samspel. Av vår omvärld uppfattas vi som handlingskraftiga och effektiva.

Strategier

- Vi för en aktiv dialog med medborgare, ungdomar och näringsliv.
- Främjande myndighetsutövning.
- Utred förutsättningarna för heltidsarbete för säsongsarbetare.

Verksamhetsmål	Kommentar	Indikator	Mål	Utfall
Forum för strukturerade dialoger med medborgare, ungdomar och näringsliv Beslutat av: KF		Kulturskolan arbetar aktivt med demokratifrågor där barn och ungdomar träffas från hela regionen för lära sig mer och att utvecklas.	2	2
Förbättrad service, tillgänglighet och bemötande Beslutat av: KF		All personal inom förvaltningen skall medvetandegöras om barnkonventionen Beslutat av: KS	Uppnått	